

Výpady.

(Pokračování.)

IV.

Různé druhy zbraní při výpadu.

K vojskům, která provedou výpad, počítáme:

1. prvky, které vniknou do nepřátelské organisace, a
2. prvky, které výpad připravují a chrání.

K prvním náleží hlavně pěchota; avšak kromě nejmenších podniků hlídek účastní se vedle pěchoty také ženijní vojsko a podle potřeby i jiní specialisté.

K druhým patří hlavně dělostřelectvo, těžké kulometry, letectvo.

Pěchota tvoří při výpadu jádro všeho použitého vojska, nese na svých bedrech největší tíži a nejnebezpečnější stránku celého podniku.

Síla pěchoty výpádového oddílu závisí na různých okolnostech. Má býti — vedle malé zálohy — asi tak silná, jako posádka nepřátelské organisace. O podnicích na ustálené frontě v letech 1916/18 platila zkušenost, že „úderné skupiny nesmějí býti příliš slabé, protože budou jinak v nepřátelské posici snadno rozehnány protiúderem nepřítele a jeho palbou a v labyrintu posice snadno ztraceny...“ Použitá pěchota nesmí býti také zbytečně silná, neboť „přemíra pěchoty ohrožuje snadno překvapení a stojí skoro vždy značné vlastní ztráty.“ (Werner: Gewaltsame Patrouillen-Unternehmungen.)

Francouzské předpisy za světové války (Note No. 25366 du 28. février 1917), počítající s velkým materiálem dělostřeleckým, chtěly, aby terén bylo dobyt dělostřelectvem a aby pěchota zasahovala jen k provedení obsazení.

„Tato úvaha omezuje početní stav pěchoty, která akci provede. Aby se stanovil její počet, nejde o to, odhadnouti šířku nepřátelské fronty, jež bude napadena; nejde o to, použití pro prapor normální šířky fronty 400—500 m, jež odpovídá útoku do hloubky s perspektivou boje a tedy i ztrát; zde jde jen o to, aby za dělovými střelami následovalo několik lehkých prvků, určených vyhnati nepřítele, zaletlého vlivem deprese, způsobené u něho intensivním bombardováním.“

„Dokonce i v tom případě, jestliže projektovaná akce obsahuje udržení terénu, je třeba předvídati co nejmenší použití pěchotních prvků, neboť nacpati pěchotu v dobytých zákopech znamená dobrovolně připustiti zvýšení ztrát, jež jsou pravděpodobny vzhledem k trestné palbě dělostřelectva, jež po takovém útoku vždy následuje.“

„Všechny tyto akce, malé i velké, mají se řídit striktním principem ekonomie sil pěchoty. V každém pak jednotlivém případě je to vždy úvaha, jež stanoví počet použité pěchoty, nikoli však pouhé sledování textu služebních předpisů, jehož se dá použití jen v obvyklých případech boje.“

Citovaný francouzský předpis ze začátku roku 1917 jest ovšem dnes již zastaralý. Týkal se ustálené, důkladně vybudované fronty, vojsky dosti hustě obsazené. Pochází z dob, kdy se kladl přemrštěný důraz na účinek hromadné, dlouho trvající dělové palby,

kteřou umožňovalo bohaté vybavení dělostřeleckým materiálem a dlouho připravované zásobování střelivem. Proti vše ničící dělové palbě byl nalezen ostatně prostředek v rozptýlení prostředků obrany do hloubky a v pružném vedení obrany; dnes i velký útok zkrátí dobu trvání dělostřelecké přípravy na několik hodin, aby neposkytl obránci mnoho času učiniti odvetná opatření. Proto také výpady i velkého slohu spokojí se na budoucí ustálené frontě co možná jen nejnutnější neutralisací a požadovaná ničení budou omezena na míru co nejmenší; pěchota nebude omezena na pouhé obsazení terénu rozbitého dělostřelectvem, nýbrž bude ho často musit dobývat.

Při našich rozlehlých hranicích a budoucích širokých, řídko obsazených obranných úsecích, přijde pěchota ještě více ke slovu; ostatně budou i naši příští protivníci po dlouhou dobu mnohem chuději materiálem vybaveni, než tomu bylo u armád světové války. V pohybné válce nutno počítati s omezeným množstvím střeliva a s obtížemi zásobování, takže dělostřelectvo sice podle možnosti pomůže, ale hlavní práci bude si musit obstarati pěchota sama a pomoci si svou manévrovací schopností a starou obětovostí.

Družstva pěchoty, zařazená do výpádového oddílu, nebudou vždy opatřena tou výzbrojí, která jim organizačně přísluší.

„Přepádový oddíl jest organisován, vyzbrojen a vyzbrojen jako hlídka, ale má více střeliva, zvláště ručních granátů.“ (Cv. ř. čl. 764.)

O hlídce praví Cv. ř. v čl. 753.: „Družstva mají s sebou své lehké kulomety, avšak pomocníci nesou menší zásobu střeliva, aby mohli bojovati jako úderníci puškou a granáty; granátů vezmou družstva větší zásobu. Třeb vojáků nenesou.“

V předních sledech výpádového oddílu, zvláště na ustálené frontě, bývá výhodné zařaditi údernická seskupení. Podle Cv. ř. čl. 767 hodí se „pro některé výjimečné podniky, jako pro postup obsazeným zákopem, zajištění velmi blízké polní stráže...“

„Tato seskupení mají velitele, dva vrhače a asi deset mužů, a to úderníků, pomocníků (nosičů granátů), náhradníků a asi dva granátníky. Vrhací mají pušky přes záda, neb jsou vyzbrojeni jen pistolí. Ostatní mají pušky, několik nábojů a značný počet granátů.“ (Cv. ř. čl. 768.)

Výzbroj jednotlivých družstev určí se tedy v každém jednotlivém případě podle potřeby, při malých akcích stanoví se pro každého jednotlivého muže.

Hlavní zbraní pěchoty při výpadu je puška s bodákem a ruční granát, teprve pak lehký kulomet, jehož význam však roste při velkých podnicích, ve dne a v pohybné válce.

Kromě toho mohou býti přiděleny i jiné zbraně, zvláště pro noční výpady na ustálené frontě, jako opakovací pistole, dýky, sekery atd. Němci přidělovali pro zákopový boj také lovecké pušky (brokovnice) a hlavně mnoho si slibovali od strojních pistolí. S velkou oblibou byly do výpádových oddílů na západní a na italské frontě zařadovány plamenomety.

Při výpadech větších rozměrů, zvláště má-li býti dobytý terén udržen, nutno pěchotě ponechati i její těžké zbraně: těžké kulomety, minomety, zákopová děla, event. granátomety atd.

Lehké kulomety takové dokonalosti a nevelké váhy jako je náš kulomet ZB. uplatní se výhodně snad u každé akce, ponechávají se tedy svým družstvům a nejsou zařaděny jen někdy u ně-

kterých speciálních skupin čističů, úderných seskupení se zvláštním úkolem atd., jejichž přískoky chrání společně s granátníky. Jsou potřebné k zdolání hnízd odporu — aby umožnily postup skupinám čističů, k ochraně úderných rojů z čela a z boku, k uzavření zákopů k nepříteli vedoucích, k odrážení protiútoků, ke krytí ústupu — zejména u ústupových a bočných záští. Přidělují se jednotlivým družstvům a skupinám podle předpokládané potřeby úkolem diktované, nikoli schematicky. Jako se sestavují zvláštní údernická a granátnická seskupení, může býti k ústupovým záštím zařaděno několik lehkých kulometů, na př. družstva o dvou nebo třech střeleckých rojích.

Důležité je stanovení výměry střeliva, aby byli vojini co nejvíce pohybliví, nesou s sebou jen takové množství střeliva, kterého budou asi potřebovat, aniž by však byli vydáni nebezpečí, že se náhle octnou bez střeliva. Čím je menší akce, tím rychlejší spád mají události, tím méně střeliva je potřebí. Naopak při velkých výpadech bude často nutno zdolávat postupně několik odporů, potřeba střeliva bude větší; pro uhájení dobytého terénu bude někdy nutno zvýšiti normální dotaci střeliva, která ovšem musí býti dopravována zvláštními skupinami nosičů u zadnějších sledů. Také poměr ručních granátů k pěchotnímu střelivu není vždy tenlýž: pro boj v zákopovém systému, v granátovém poli, v nepřehledném terénu a v noci bude větší potřeba ručních granátů než v přehledném, otevřeném terénu a v boji pohybné války.

Těžké kulometry se vezmou při výpadech před vlastní první linii jen v nejdřívejších případech. Jsou pro rychlý postup nemotorné a potřebují zvláštní ochrany. V noci a za ranního nebo večerního šera nemohou se uplatniti, protože by vlastní vojsko mohlo snadno vběhnouti do jejich pásma činnosti a protože rozpoznají cíl příliš pozdě. Zato však najdou téměř vždy rozsáhlé uplatnění při přípravě, podpoře a ochraně výpadu obyčejně z prostoru vlastního postavení podobně jako dělostřelectvo, o čemž je níže psáno více.

Výjimečné celkem případy, kdy nutno těžké kulometry zařaditi k výpadevému oddílu, jsou asi tyto: 1. Nejpřednější sledy obou protivníků jsou od sebe tak vzdáleny, že není možná podpora a ochrana výpadevého oddílu těžkými kulometry bez jich posunutí před přední okraj vlastního postavení nebo povaha terénu (zvlnění a porost) brání dokonalé činnosti těžkých kulometů ze zaujímaného postavení; 2. jde o výpad větších rozměrů, který ve dne nebo před svítáním má vniknouti hlouběji do nepřátelské posice, a kulometu bude potřebí k zdolávání hnízd odporu, zvláště když nemohlo býti počítáno, že budou dostatečně umlčeny dělovou palbou; 3. jde-li o akci, v které se předvídá podržení obsazeného terénu — těžkých kulometů bude potřebí k odrážení nepřátelských protiútoků, k vybudování palebné přehrady zapadající v obraně do trvajících palebného systému nebo podle okolností k podpoře dalších, pozdějších akcí, když na př. byly výpadem pro to zjednány předpoklady — částečné akce během zahajovacích bojů podle čl. 288 Polního řádu.

Těžké kulometry, jež jsou určeny k tomu, aby vytvořily palebnou přehradu před částí terénu výpadem získanou, mohou býti podle potřeby vpřed posunuty až později; potom však musí býti před rozedněním — za jasných měsíčních nocí raději již před východem měsíce — na místě, zařízeny k palbě v nových stanovištích, opa-

třeny dostatečnou zásobou střeliva a vody, zásobou spíše větší než menší vzhledem na možnost přechodného přerušení spojení dozařu působením protivníkovy dělové palby.

V budoucnosti budou těžké kulometry u výpadového oddílu z velké části asi nahrazeny novým druhem kulometů, tvořících přechod mezi těžkými a lehkými kulometry: bude to snad lehký kulomet na těžkém podstavci, který tím nabude stability a přesnosti těžkých kulometů i při rychlé palbě. Náš výborný lehký kulomet ZB. je jako předurčen k tomuto rozšíření své upotřebitelnosti. Tím se dostane kulometům nových možností při výpadech.

Lehké minometry a pěchotní děla hodí se ještě méně k přímému zařazení do výpadového oddílu než těžké kulometry; jsou k tomu příliš nemotorné, zásobování střelivem je velmi ne snadné, a vyžadovalo by to oddílů nosičů, nutná předchozí úprava stanoviště zdržuje zahájení palby nebo znemožňuje přesnou střelbu.

Použití lehkých minometů a pěchotních děl před vlastním postavením je tedy jen zcela výjimečné a nutné jen při větších akcích, kdy konečný cíl výpadu je tak vzdálen od vlastního postavení, že tyto zbraně nemohou své úkoly řešiti jinak než vpřed posunutím před první linii.

Hodlá-li se dobytý terén podržeti a není-li vyloučen nepřátelský protiútok s pomocí tanků, může býti nutno poslati za výpadovým oddílem pěchotní dělo, speciální těžký kulomet nebo jednotlivý horský kanon.

Za světové války užívalo se v letech 1917/18 k doprovodu výpadových oddílů někdy i malých minometů — na způsob nedávno vyřaděného malého minometu Storek vz. 18 — nebo vrhačů granátů — na př. rakouského vrhače Gargačevičova vz. 17 nebo německého Granatwerfer 16. Jejich úkolem bylo hlavně zdolávaní náhle se vynořující cíle a pevnější hnízda odporu, nebo též odrážeti protiútoky. Šlo tu vždy o výpady, prováděné aspoň celou rotou, a bylo to jen při akcích na ustálené frontě, kde hluboké zákopy skrývaly obsluhu, přenášející zbraň a odřady nosičů střeliva.

Náš bývalý malý minomet Storek se nehodí ani pro doprovod pěchoty hlubokými zákopy ustálené fronty, neboť doprava dostatečného množství střeliva je při rychlých podnicích problémem ne snadno řešitelným — truhlík na střelivo s 6 minami váží 32 kg. Spíše by bylo možné dopravit malý minomet kupředu až po zdařilém výpadu, vybavit jej ještě před svítáním střelivem a použití k zesílení přehrady v hlubokých prostorech, nepřístupných střelám pěchoty a polního dělostřelectva.

Za světové války užívalo se v letech 1917—18 hojně plamenometů přímo v předním sledu výpadového oddílu. Šlo tu ovšem jen o malé, přenosné přístroje. Užívalo se v družstvech aspoň po dvou plamenometech k zdolávání místních odporů, hlavně úkrytů k obraně zařízení a betonových stanovišť pro kulometry, a k čištění zákopů.

Jejich výhoda vyplývala hlavně z velkého morálního účinku — pouhé objevení plamenometů v blízkosti hnízda odporu stačilo nejčastěji k jeho pádu, třeba by vzdálenost činila stříkání hořící tekutiny ještě nemožným. Vzdálenost dostřiku malých přístrojů činila tehdy 20—40 kroků. Zkušenost z ustálené fronty ukázala, že, je-li použito určitého množství plamenometů na místě takticky vhodném, zlomí se každý, i tuhý odpor nejodhodlanějších nepřátel.

Použití plamenometů však předpokládá, aby se obsluha mohla přiblížit nepozorovaně až na vzdálenost dostřiku, což je možné jen v pravidelné zákopové síti nebo ve velmi nepřehledném terénu; proto se dnes nepomýšlí na užití plamenometů v pohybné válce.

Je-li tedy při výpadech budoucí války použití plamenometů velmi nepravděpodobné, lze za to očekávatí vydatné použití jiné možnosti světové války, t. j. tanků. Tanky mohou býti univerzálním prostředkem, který nahradí aspoň zčásti dělostřeleckou přípravu a podporu a který zesílí účinnost důležité podmínky zdaru každé výpadevé akce — překvapení. Jejich úkolem bude jako při obyčejném útoku raziti cestu pěchotě zdoláváním hnízd odporu a zřízením průchodů v drátěných překážkách. Toto zdolávání ostrůvků odporu bude důležité zejména v pohybné válce, kdy nejsou přesné zprávy o nepříteli a kdy tedy nejsou cíle dělostřelectvu dostatečně přesně známy. Protože výpad je podnik, prováděný v úzkém poměrně pásmu činnosti, bude spojení mezi tanky a pěchotou dosti snadné a nepřátelské odpory neuniknou tak snadno pozornosti tanků. Kromě toho bude stačiti poměrně malý počet tanků, z nouze jedna četa. Bude-li však úkolem tanků, aby téměř nahradily dělostřeleckou podporu, bude často potřebí tří až čtyř čet: jedna četa bude raziti cestu výpadevému oddílu a krýti jej zpředu, takže se výpadevý oddíl za příznivých okolností omezí jen na vyčištění dobytého terénu, jiné dvě čty budou krýti výpad z boku, t. j. umlčovatí nepřátelské zdroje palby, jež by — ležíce po obou stranách pásma postupu — mohly bočnou palbou ohrožovatí postup výpadevého oddílu; čtvrtá četa by byla snad zprvu ponechána v záloze, hlavně při akcích, vedených do větší hloubky.

Přidělením tanků k výpadevému oddílu bude možné (a ostatně i bojem s protitankovou obranou nepřítelů i nutné) vyhraditi větší část dělostřelectva pro palbu protibaterijní; nepřítel daleko od předního okraje vlastního postavení bude třeba umístiti jednotlivá děla se speciálním úkolem číhati na náhlé objevení děl protitankové obrany nepřítelů.

K výpadevým akcím se hodí hlavně malé, pohyblivé tanky, u nás bude lze použití v pohybné válce i našich skvělých obrněných aut, povede-li vhodná komunikace pásmem činnosti. Protože četou OA lze v nedaleké budoucnosti považovatí za nutnou součástku divisního SPO, budou obrněná auta snad vždy k dispozici, i za rychle měnících se situací pohybné války. To nelze říci o tankích, jichž přidělení musí býti zpravidla od armády vyžádáno a jich doprava na místo upotřebení, umístění před útokem atd. vyžaduje průměrně aspoň dvou dní. Bude tedy použití tanků pravděpodobněji, když se někde fronta aspoň na několik dní více méně zastaví a při malém počtu tohoto materiálu patrně jen při akcích většího významu.

O použití tanků při výpadech platí stejné zásady, jako při obvyklém útoku, netřeba je tedy opakovatí.

Jakmile se někde fronta aspoň částečně ustálí, tvoří nezbytnou součást výpadevého oddílu ženijní vojsko nebo zákopníci; uplatní se užitečně často i při malých hlídkových akcích, kde je nutno překročiti nějakou překážku; ženisté jsou zde vydáni stejnému nebezpečí, musí býti stejně chrabří a obětaví jako pěchota, kterou doprovázejí mnohdy v první vlně.

Nejčastějším úkolem ženistů při výpadech bude trháání prů-

l o m ů v d r á t ě n ý c h p ř e k á ž k á c h nebo rozšiřování průlomů, zřízených dělostřelectvem; někdy jich bude třeba k přemáhání i jiných překážek, na př. stavbou útokových lávek, nebo k provedení destrukčních prací v dobyté nepřátelské posici.

Drátěné překážky ničí ženisté táhlými náložemi, předem připevněnými na dlouhé latě, jež se vsunou na žádoucích místech pod dráty překážek a časovým zapalovačem přivedou k výbuchu.

Lépe než táhlé nálože na prknech a tyčích osvědčily se u Němců kovové trubice několik metrů dlouhé, na př. od plynového vedení, takového vnitřního průměru, aby se dovnitř vešla řada oblých náložek. Tyto trubky se snadněji přenášejí než táhlé nálože na dřevě, nemohou zachytiti za drát nebo za křoví, čímž se předejde ztrátě času a hluk, a mají prudší účinek, protože nálož je částečně utěsněna.

Přidělení jedné nebo několika ženijních hlídek, opatřených trhavinami, mělo by se předvídati při sestavování každého výpadového oddílu vždy, když lze narazití náhle na pásmo skrytých překážek, jejichž existence zůstala utajena vlastní zpravodajské službě, a o něž by se mohl rozbít celý podnik. Avšak i v těch případech, kdy zřizování průlomů v překážkách je svěřeno dělostřelectvu, a to je výjimečně tak silné, aby se mohly očekávatí důkladně vystřílené průlomy, je nutno zařaditi ženijní hlídky k rozšíření průlomů, které mohou býti i po vynaložení velkého množství dělového střeliva místy nedostatečné; konečně průlom, který stačil k vniknutí do nepřátelské obranné organisace, může se při ústupu, po skončení akce, náhle ukázatí nedostatečným, zvláště, je-li co činiti s takovým energickým protivníkem, jako byli za světové války na př. Angličané, a jsou-li ustupující zatíženi odnášením kořisti a raněných.

Se stanoviska překvapení mělo by se při výpadech zřízení průlomů svěřiti co možná vždy ženistům, aby se tím předešla dlouhá dělostřelecká příprava. V pohybné válce bude to i po několikadenním ustálení nutné se stanoviska hospodaření s omezeným množstvím střeliva.

V podobném případě vzplane dělová palba teprve krátce před vyražením pěchoty ke zteči; pod ochranou této palby a tmy připlíží se ženijní hlídky až k nepřátelským překážkám a předem připravenými táhlými náložemi zřídí se průlomy. Jde-li vše dobře, vyžaduje tato práce doby jen velmi kratičké. Avšak v době umělého osvětlení bojiště a přesycení samočinnými zbraněmi je to vždy velmi choulostivá operace. Umělému osvětlení lze čeliti vývojem umělé mlhy, kdežto proti samočinným zbraním nelze podle okolností vystačiti s jinými prostředky než množstvím dělostřelectva nebo použitím tanků. Je-li naděje, že se zdaří trhání překážek ženisty při podnicích proti krycí posici nebo proti zběžně upravovanému hlavnímu postavení při krátkém ustálení situace, nelze si mysliti, že by bylo možno svěřiti tento úkol jen ženistům, jsme-li již v dotyku s hlavní posicí nepřátelskou, která byla důkladně vybudována a je chráněna jednak několika širokými pruhy překážek, jednak zdokonalenou organisací palby.

Ženistů bude vydatně použito také v tom případě, když výpadový oddíl musí překročiti nějaký vodní tok, zabahněný terén nebo podobnou překážku.

Vodní překážky se překračují především po útokových

lávkách, sestavených z článků předem připravených a donesených na místo stavby mnohdy až v samém posledním okamžiku. Lávky musí mít takovou nosnost, aby bylo možné přenést raněné i těžký kulomet, bednu se střelivem atd.

Při kalkulaci počtu přechodů nutno uvážit, že takových lávek musí být stavěno vždy větší množství, aby se postup celé výpadové skupiny děl co možná současně a aby nebyl ohrožen ústup návraťejících skupin výpadového oddílu, kdyby byla část lávek zničena nepřítelem. Všeobecně lze říci, že těchto lávek musí být větší množství než průlomů v překážkách, které mohou být proběhnuty najednou celou skupinou vojinů a které se nepřátelskou palbou jen zdokonalují.

Při kalkulaci nutného počtu ženistů nutno mít na mysli, že každé skupinky, pracovního oddílu ženijního vojska možno vhodně použít jenom k jedinému úkolu; nelze na př. pracovního oddílu, který vystavěl lávku, použít hned potom k trháni překážek — nejsou-li tyto překážky náhodou při samé vodě, neboť po ukončení stavby lávek a po provedení přechodu pěchoty zůstane mostní oddíl u své lávky, střeží ji, opravuje škody, a je-li třeba, staví vedle novou. Stejně hlídka, která trhala řadu překážek, zůstane vhodně u svého průlomu a rozšiřuje jej dále přestřihováním drátů atd.

K ničení staveb v nepřátelské obranné organizaci, jako betonových stanovišť pro kulomety a jiných úkrytů, pak k ničení těžkých zbraní, jež nemohou být dopraveny do vlastní posice, užívá se trhavin v různě seskupených náložích. Trhavina je daleko nejběžnější pomůckou ženijního vojska při výpadech. Kromě potřeb k stavbě případných přechodů přiděluje se někdy ženistům také nářadí a materiál k stavbám opevňovacím, když má být dobytý terén podržen a technicky upraven.

Veškerý materiál, kterého potřebují ženisté k řešení daných jim technických úloh, jako trhaviny, nářadí, stavební materiál mostní a opevňovací, měli by si nésti sami ženisté; při ztrátách pracovních družstev je aspoň ihned po ruce vycvičená záloha. Při větší potřebě materiálu bude nutno ženijnímu vojsku přidělit k výpomoci nosiče od pěchoty; zejména potřeby opevňovací musí si pěchota nést sama.

Zákopníků pěchoty se použije jako ženistů, ale spíše k pracím jednodušším.

Aby bylo lze práci ženistů vůbec uskutečnit, musí velitel, řídící výpad, dostatečně brzo uvědomit velitele ženijního vojska o úlohách, které ženijnímu vojsku připadnou, aby tento velitel mohl závčas naříditi technický průzkum, na základě kterého se teprve může stanovit pořad a druh ženijních prací, provést kalkulace personálu a materiálu, při nichž se nesmí zapomenouti ani na jistou zálohu personálu a materiálu pro nepředvídané potřeby. Ženijní důstojníci a poddůstojníci, jimž byl uložen technický průzkum, studují nejen z plánů velkého měřítka, leteckých fotografií a obhlídkou z pozorovatelem, ale účastní se podle potřeby i hlídek pěchoty, vycházejících v noci před vlastní postavení, anebo i letu pozorovacím letadlem.

Orgány a prostředky spojení jsou další důležitou složkou výpadového oddílu, která by neměla chybět zcela ani při nejmenších podnicích.

„Pojítek má se použití jen k požadování atd. od výpadového oddílu dozadu, nikoli však k dotazům o chodu podniku zezadu dopředu. Pečlivě promyšlenou přípravou a dobrými rozkazy musí býti rozkazování zezadu dopředu během výpadu učiněno zbytečným. Nové rozkazy jen škodí, protože přijdou stejně příliš pozdě...“

Avšak vždy, když jde o více nežli o akci nějaké hlídky a zejména, pracuje-li při výpadu dělostřelectvo, je nutno spojení výpadového oddílu s velitelem, výpad řídícím, který disponuje palbou dělostřelectva; mimo to je třeba umožnit dorozumívání různých skupin výpadového oddílu, aby byla zajištěna harmonická spolupráce i v nepředvídaných případech.

Spojení telefonem nelze zpravidla uskutečnit, protože se události vyvíjejí mnohem rychleji, než postupuje kladení telefonního kabelu. Mnozí účastníci podobných akcí ze světové války tvrdí, že pokus o spojení telefonem vždy selhal. Přes to však nutno vždy, když jde o výpad jednotky v síle asi roty nebo více, přidělit jednu telefonní stanici, zvláště, když pomýšlíme obsazený terén podržeti.

Staví-li se telefonní vedení, staví se zásadně vedení dvojité: přetrhne-li se jedno vedení, pracuje se dále zemním kontaktem. Vedení se staví co možná mimo cesty, kudy se ubírají výpadové skupiny. Jsou-li nepřátelské přední stráže vzdálenější, může se část vedení vystavěti již jednu nebo více nocí před výpadem, ovšem pod ochranou hlídek.

Během výpadu lze také učiniti pokus o nenápadné položení kotvy naslouchací služby v nepřátelské organizaci.

Hlavním pojítkem během výpadu jsou svítilny, rakety a různobarevné ohně, trvá-li akce déle, také poslové nebo řetěz běžců, podrží-li se dobytý terén, radio.

Nejjednodušším pojítkem jsou r a k e t y, jichž použití je ovšem omezeno na řadu předem smluvených znamení.

Nejnutnější znamení jsou obyčejně tato:

„Pěchota se přiblížila do výchozí základny“ — znamená také „Přeložte palbu!“

„Žádost o palebnou přehradu (nepřítel útočí).“

„Cíle dosaženo.“

„Zastavte palbu dělostřelectva.“

„Ústup začíná.“

S použitím raket je ovšem spojeno nebezpečí, že nepřítel náhodou použije těchž raket anebo že by raketové signály vlastních sousedních jednotek byly dělostřelectvem pokládány za znamení výpadového oddílu. Aby bylo co možná zabráněno zmatku, zakázá se u divise, v jejímž úseku se výpad provádí — event. předcházející dohodou i u sousední divise, v noc výpadu všechny ostatní světelné signály kromě těch, jež byly pro výpad smlouveny a ovšem kromě znamení k zahájení hlavní palebné přehrady.

K dorozumívání mezi jednotlivými skupinami výpadového oddílu hodí se malé elektrické svítilny, jichž však nutno užívatí opatrně.

Ve dne se nahradí světelná znamení svítilen značkami, dávanými malými praporky na dlouhých tyčích; podle rázu terénu může býti vhodné, dosíci rozlišování čárek a teček Morsovy abecedy nikoli způsobem obvyklým, nýbrž delším nebo kratším vysunutím praporku nad úkryt; k tomuto způsobu dávání znaků lze

lépe použití různobarevných lepenkových štítů, připevněných na tyčích.

Při menších podnicích může býti spolupráce celého výpadového oddílu, jinak aspoň práce skupin, řízena signály akustickými sirénami pronikavého zvuku.

Rozumí se, že musí býti všechna tato znamení praporky, barevnými štíty, svítilnami, sirénami atd. omezena na nejdůležitější smluvené znaky. Mužstvo musí býti nacvičeno, aby všem znakům rozumělo, mimo jiné také zvukovému zabarvení sirény, trubky nebo píšťaly, které používá ten onen velitel skupiny výpadových družstev.

Nejnutnější znamení jsou asi tato:

„Cíle dosaženo“ — kterým si skupiny oznamují, že pronikly až k vytčenému cíli.

„Narazili jsme na silný odpor, přispějte nám ku pomoci“ — aby opožděná skupina mohla dáti podnět k zasažení šťastnějších kamarádů, a

„Ústup začíná“ — znamená nejdůležitější, neboť jen současný ústup všech může zabrániti, aby se agilnímu nepříteli nedostalo zajatých.

K spojení výpadového oddílu s nadřízeným velitelem lze vedle raket za příznivých okolností použití: optických přístrojů, poštovních holubů, radiotelegrafie a zemní telegrafie, poslu nebo řetězu běžců.

Optické přístroje velmi snadno při výpadech selhávají. Vyžadují krytého umístění a závisí tedy jejich použití na vhodnosti terénu; vsunování stanic zhoršuje výkonnost. Selhávají při dešti, mlze a sněhu, tedy také za umělé mlhy, jakožto nevyhnutelné podmínky snad všech výpadů budoucnosti, ve dne prováděných. Nemyslím však, že by bylo nutno šifrovat zprávy, signalisované opticky od výpadového oddílu dozadu: i když nebude lze uskutečnit kryté postavení signální stanice, nebude moci nepřítel mnoho těžiti z vy-
pozorování dávaných signálů; výpad je akce s takovým rychlým spádem událostí, že by reakce nepřítelova na obsah našich zpráv přišla pravděpodobně pozdě. Speciálně u nás by bylo velmi náhodné, kdyby obyčejní pozorovatelé protivníka rozuměli depeším, dávaným naším služebním jazykem a s použitím obvyklých zkratk; cesta zachycené depeše od pozorovatele k tlumočnickovi zdrží využitkování zprávy. Většina zachycených zpráv bude takového obsahu, že jejich známost nebude nepříteli příliš platna, když na př. depeše způsobí zasažení dělostřelectva do určitého prostoru, kde nepřítel shromažďuje zálohy; než budou zálohy zpraveny, dostane již také ohnivé pozdravy dělostřelectva.

V pozdější fázi po výpadu, když bylo cíle dobyto a pracuje se o jeho organizaci k obraně, kdy také události nemají ani přibližně tak rychlý spád jako při zteči, nutno ovšem optické depeše vždy šifrovati, když toho nepříznivý terén vyžaduje.

Pro tento okamžik možno při akcích, v kterých se podrží dobytý terén, použití radiostanic a přístrojů zemní telegrafie; jinak by neměly smyslu, protože během zteče nebo pozdějšího ústupu není na zdlouhavé šifrování ani pomyšlení. Nevezmou se tedy tyto přístroje, když jde o krátký výpad, do části nepřátelského postavení, jež se brzo potom zase vyklidí.

Nejspolehlivějším prostředkem spojení výpadového oddílu s představeným velitelem, ovšem zdoluhavým, jsou při malých akcích poslové, při větších řetěz běžců.

Také použití vycvičených psů a poštovních holubů může být docela dobré. Protože pořízení písemných hlášení a dodání depeše adresátu vyžaduje jistého času, jsou také tyto způsoby prospěšné jen v těch případech, kdy se plánem výpadu předvídá aspoň kratší pozdržení v nepřátelské posici, na př. k dokončení ničivých prací.

Je-li větší výpad veden do hloubky, doporučuje se označiti občas vlastním velitelským a dělostřeleckým pozorovatelnám dosaženou linii praporky, barevnými štíty a za noci svítilnami. V takových případech může se uplatnit i pěchotní letadlo, předpokládaje příznivé podmínky atmosférické a dostatečné světlo. Že se v tomto případě použije i vyznačovací pláten k označení dosažené linie a event. signalizačních terčů pro korespondenci s letcem, rozumí se samo sebou; celkem je použití letadel při výpadech omezeno na mimořádné případy, dokud nebude zaveden vzor pancéřových letadel, které se budou moci odvážit nízkého letu nad bojištěm.

Většina zde vypočítaných a prakticky použitelných prostředků hodí se jen k spojení zpředu dozadu: výpadový oddíl může snad za příznivých okolností vysílati světelné signály a celé optické depeše, ale představené velitelství nemůže na jeho zprávy vůbec odpovídati, leda několika krátkými smluvenými znaky — hlavně na znamení, že zprávě bylo rozuměno; posel s hlášením najde cestu zpředu dozadu, ale jsa poslán zezadu, nedorazí včas, zdrží se, nenajde cestu. Letec hodí se jen pro výjimečně velké akce výpadové, radio, zemní telegrafie, telefon a pes (pro spojení zezadu dopředu) jen tehdy, když se výpadová jednotka pevně usadila v dobytých organizacích. Při malých akcích nemá tedy velitel, který řídí výpad, vůbec možnosti mítí nějaký vliv na vývoj boje, kromě dispoic, jež byly předvídány v rozkaze; při větších akcích může přijíti ke slovu až nějaký čas po skončení vlastní zteče. Vidíme tedy, jaká pečlivost musí býti věnována redakci rozkazu a předvídání různých eventualit, jakož i výběru hlavní osoby celého podniku, t. j. velitele výpadového oddílu.

Veškeré pokusy, směřující k dosažení spojení od výpadového oddílu k veliteli pluku nebo praporu, výpad řídícímu, veškeré dotazy tohoto na velitele výpadového oddílu, mají v převážné většině jeden účel: řídit palbu dělostřelectva, minometů a těžkých kulometů tak, jak toho události za výpadu vyžadují. Palba jmenovaných prostředků dává veliteli jedinou možnost, aby působil příznivě na vývoj boje; jen touto palbou lze čeliti nepředvídaným událostem. Ve většině případů nebude spojení během výpadu tak fungovati, aby bylo možno dáti této podpůrné a ochranné palbě ještě jiné použití, než jaké bylo plánem výpadu stanoveno. Pokus však musí býti vždy s plnou energií učiněn! Tato snaha také diktuje, aby při každém výpadu byl veliteli výpadového oddílu přidělen styčný důstojník dělostřelectva s příslušnou hlídkou. Čím déle potrvá vpád do nepřátelského postavení, tím větší je nádej, že se tento dělostřelecký orgán uplatní.

(Příště dále.)